

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-479-5-22>

ANALYSIS OF PERSONAL PROPENSITY TO CONFLICTS OF PLAYERS OF THE STUDENT MINI-FOOTBALL TEAM

АНАЛІЗ ОСОБИСТІСНОЇ СХИЛЬНОСТІ ДО КОНФЛІКТІВ ГРАВЦІВ СТУДЕНТСЬКОЇ КОМАНДИ З МІНІФУТБОЛУ

Kharchenko S. M. Харченко С. М.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor of Physical Education
Sumy National Agrarian University
Sumy, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри фізичного виховання
Сумський національний аграрний
університет
м. Суми, Україна*

В ігрових видах спорту дії гравців іноді є причиною для того, щоб виплеснути свої негативні емоції, або виказати незадоволення у будь-якому товаришу. Погіршення психологічного клімату в команді негативно відбивається на результатах її ігрової та змагальної діяльності. Саме тому, проблема формування гарної атмосфери в команді є важливою і практично значущою [3; 4].

Одна з найпоширеніших методик діагностики поведінки особистості у конфліктній ситуації – опитувальник Томаса – Кілманна за допомогою якого можна встановити ймовірність виникнення ризику конфлікту, шляхом визначення панівного стилю поведінки в команді та його можливі реакції.

Автори опитувальника зазначають, що не слід уникати конфліктів, або вирішувати їх за будь-яку ціну. Для керування конфліктом дослідники, пропонують використовувати двомірну модель, “один вимір якої – поведінка особистості, заснована на увазі до інтересів інших людей; другий – поведінка, що передбачає ігнорування цілей оточуючих та захист власних інтересів” [1].

Відповідно до цього К. Томас виділяє наступні засоби регулювання конфліктів:

1. Суперництво (конкуренція). Розв’язання конфлікту на власну користь вольовим способом, через нав’язування свого рішення протилежній стороні без урахування її інтересів.

2. Співробітництво. Активна роль у конфлікті та захист власних інтересів з одночасним прагненням врахувати і задовольнити інтереси іншої сторони.

3. Компроміс. Часткове задоволення власних інтересів, підпорядковане задоволенню інтересів іншої сторони заради збереження (встановлення) з нею нормальних стосунків.

4. Уникнення (ухилення). Перекладання відповідальності за рішення на протилежну сторону, затягування вибору рішення, пасивна поведінка чи намагання вийти з конфліктної ситуації.

5. Пристосування. Відмова від власних інтересів, підтримка і задоволення інтересів протилежної сторони. Намагання таким чином послабити конфліктну ситуацію [1; 2].

З метою визначення панівного стилю поведінки та вивчення особистісної схильності до конфліктів було проведено анкетування гравців команди з мініфутболу Сумського національного аграрного університету (n 18).

Студентам було запропоновано 30 пар альтернативних суджень, в кожній парі потрібно було обрати ті судження, які найбільшою мірою відповідали їх поведінці у конфліктній ситуації. Набрані за кожним стилем бали арифметично склалися, за набраною сумою формувалася висновок про стилі поведінки.

Аналізуючи дані тестування гравців збірної університету з мініфутболу, які навчаються на 1 – 2 курсі, можна зазначити, що 28,2% обрали панівний стиль «Суперництво», 32,1% – «Компроміс», 15,7% – «Співробітництво», 10,3% – «Пристосування». Отже, між гравцями 1–2 курсів команди з мініфутболу вже виникають зв'язки, але їм ще важко діяти без підтримки з боку тренера, тому при виникненні конфліктної ситуації одна частина спортсменів не буде суперечити вимогам більш сильної сторони (обирає в якості стилю поведінки компроміс), інша частина – буде уникати відповідальності для вирішення конфліктної ситуації.

Результати анкетування гравців збірної команди з мініфутболу, які навчаються на 3–4 курсі показали, що стиль поведінки «Суперництво» обрали 22,4% респондентів, «Компроміс» – 43,1%, «Співробітництво» – 35,3%, «Пристосування» – 3% респондентів. Це свідчить, серед гравців старших курсів в команді переважають дружні відносини, спортсмени готові спільно працювати, допомагати один одному, проявити принципальність та взаємну наполегливість в досягненні загальної мети.

На підставі аналізу проведеного дослідження можна зазначити, що міжособистісні відносини в спортивній команді – це дуже складний процес, який, в результаті, впливає на ефективність тренувальної та змагальної діяльності. Для забезпечення успішного протікання комунікативних процесів та функціонування команди необхідна ефективна міжособистісна взаємодія гравців, над досягненням якої повинні працювати як тренери так і спортсмени.

Література:

1. Бушуєва І. В., Панасенко Т. О., Борисенко Н. М. Вивчення особистісної схильності студентів до конфліктної поведінки. RUL: <http://surl.li/qicrpn>
2. Мирошник О.Г., Нещетна К.А. Психологічні чинники конфліктної поведінки особистості: методичні рекомендації для самостійної роботи. Полтава, 2012. 55 с.
3. Пантік В. В., Митчик О. П., Жигун К. Ф. Психологічний клімат спортивної команди. Сумісність членів спортивної команди. *Молодіжний науковий вісник. Фізичне виховання і спорт*. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2010. С. 103-107.
4. Самохвалова І. Психологічна сумісність гравців у мініфутболі. Інноваційний розвиток сучасної науки та освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Житомир, 11 червня 2024 р). Research Europe, 2024. С. 238-241.